

POSICIONAMENT CIUTADÀ (LVIII)

INESTABILITAT LABORAL I ACCÉS A L'HABITATGE

En aquest número de Quaderns Gadeso, coincidint amb la publicació del baròmetre del CISi com ja varem fer en els números 324 i 326 d'aquesta revista, volem fer una aproximació a les principals preocupacions dels/les ciutadans/es de les nostres illes, així com de les seves percepcions sobre temes tant importants com són la situació econòmica, l'accés a un habitatge, ja sigui de lloguer o en propietat, l'economia domèstica i el mercat laboral.

Com es podrà veure a les quatre pàgines que componen els Quaderns Gadeso, s'està produint un canvi de tendència en tots els aspectes abans esmentats, tot i que de manera lenta.

Els missatges governamentals que fan al·lusió a la millora econòmica i les xifres que els acompanyen no semblen impactar entre la ciutadania amb el mateix entusiasme que són transmèsos per part del govern de Mariano Rajoy, tot i que, com ja hem dit, es nota una certa millora en la percepció dels/les nostres concitadans/es.

Aquesta millora a nivell "macro", no té el perquè traduir-se en un canvi substancial de les percepcions envers l'economia domèstica, la qual sembla estancada.

Mostra: 400 entrevistes
Error màxim: +-5%.
Nivell de confiança: 95,5%
Treball de camp: Gener 2018

L'atur, la inestabilitat laboral i els problemes d'indole econòmica ocupen des de fa temps, juntament amb la corrupció i la classe política, els primers llocs en el rànquing de preocupacions ciutadanes. La taula número 1 ofereix precisament aquestes preocupacions ciutadanes i fa una comparació entre els principals problemes percebuts a Espanya (Baròmetre del CIS) i a Balears (Baròmetres Gadeso).

Com és habitual, a Espanya se situa en primer lloc l'atur, mentre que a Balears, sense deixar de banda aquest problema, s'insisteix en la inestabilitat laboral (precarietat i temporalitat), un problema que segons denuncien els sindicats ha crescut durant les darreres temporades turístiques de rècord. És a dir, millora econòmica sense millora de les condicions laborals?

Tant a Espanya com a Balears els partits i la classe política són considerats com uns dels principals problemes. A les balears es relaciona directament la corrupció amb la classe

política. Aquesta preocupació és molt negativa tant per la pròpia salut del sistema democràtic com per la desconfiança que demostren els ciutadans vers les persones que, almenys en teoria, han de gestionar i solucionar els problemes, i pels efectes perversos de la corrupció.

Pel que fa al procés català, l'aplicació de l'art. 155 de la constitució sembla haver tranquil·litat a una part important de la ciutadania espanyola, ja que el grau de preocupació s'ha reduït fins a la meitat.

És significatiu que en el cas de Balears, l'accés a l'habitatge (46,2%) es plantegi com un problema greu, en aquest cas el segon, no només per a l'adquisició sinó també per al seu arrendament.

Per acabar, resulta rellevant que la violència masclista tenguí un índex de preocupació del 4,6% a l'estat, mentre que a Balears la tendència és semblant.

PRINCIPALS PROBLEMES D'ESPANYA I DE BALEARS

	ESPANYA		BALEARS
1)	Atur ↓ (65,8%)		Inest. laboral ↑ (64,1%)
2)	Corrupció/Frau ↑ (35,1%)		Accés Habitatge ↑ (46,2%)
3)	Partits/Classe política ↓ (24,3%)		Atur ↓ (37,6%)
4)	Prob. econòmics ↑ (23,0%)		Corrupció/Classe política ↑ (31,1%)
5)	Independència Catalunya ↓ (14,9%)		Sanitat ↓ (26,9%)

TAULA 1

Respostes múltiples.

Font: Baròmetre CIS Gener 2018 / Baròmetres Gadeso Gener 2018

MILLORA DE LA MACROECONOMIA

Sense dubte les xifres macroeconòmiques han millorat, i els ciutadans així ho perceben. Els quadres adjunts reflexen aquesta millora juntament amb les possibilitats que els ciutadans creuen per accedir a un habitatge, ja sigui de lloguer o en propietat.

ILLES BALEARS	ACTUAL			DURANT 2019				A PARTIR DE 2020				TAULA 2
	Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	NS	Millor	Igual	Pitjor	NS	
	31%	61%	8%	24%	51%	5%	20%	18%	50%	1%	31%	Font: Baròmetres Gadeso. Gener 2018

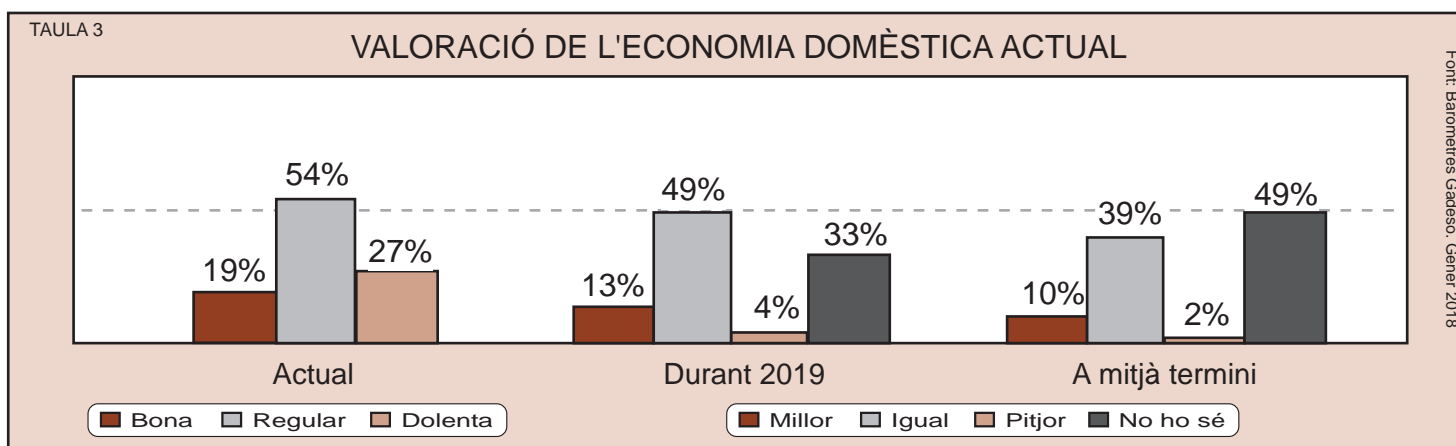
Per al conjunt de l'economia del nostre arxipèlag s'aprecia una millora fins a arribar a un índex positiu de +23, pel que fa a l'any en curs.

Aquesta tendència positiva també es percep en les perspectives macroeconòmiques per a l'any 2019, tot i que, com és lògic, hi ha un percentatge significatiu (20%) de ciutadans/es que no tenen una opinió definida pel que fa al futur immediat. Resulta important, també el 24% dels/les entrevistats/des que creuen que la millora continuara i que l'any 2019 la situació serà, encara, més positiva que

l'actual, mentre que el 51% creuen que la situació es mantindrà com està ara. Només el 5% opina que la situació empitjorarà.

Finalment, com és natural, les perspectives a mitjà termini són més difuses: el 18% veu amb optimisme el futur, un 31% no es defineix, mentre que un 50% pensa que la situació econòmica serà similar a l'actual (la qual cosa no és negativa). Només l'1% es mostra pessimista i creu que la situació anirà a pitjor.

L'ECONOMIA DOMÈSTICA CONTINUA ESTANCADA

Com es pot veure a la taula número 3, una majoria de ciutadans qualifica la seva economia familiar actual amb un regular (54%) i, tot i millorar, el percentatge dels que opinen que la situació actual és bona (19%). Mentre que el 27% considera que és negativa, encara que aquest índex mostra una millora respecte de l'any anterior.

Respecte a l'any vinent (2019), com és lògic, un nombre rellevant de la ciutadania no té una opinió formada (33%), però el més significatiu pot ser el fet que no s'aprecia que la millora prevista a l'economia general no es veu reflectida. Un 13% es mostra optimista i pensa que la seva economia millorarà l'any vinent. Al contrari, els que creuen que les coses els aniran pitjor només representen un 4%. Un cop més els que pensen que seguirà regular són clarament

majoria amb un 49%. en una millora equivalent de l'economia domèstica.

A mitjà termini les incògnites encara són majors. Un 49% no té una perspectiva clara de la seva economia domèstica en aquest període. Únicament un 10% considera que és molt probable que la situació sigui millor, índex significativament inferior respecte dels que consideren que l'economia general serà millor (10%).

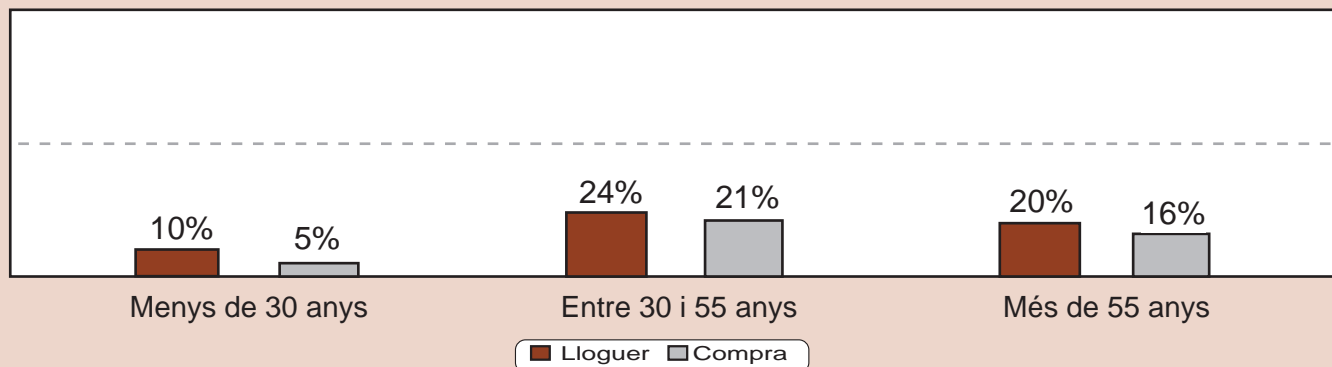
Aquestes dades reflecteixen un estancament en l'economia domèstica, la qual no sembla veure's afavorida per la millora de la macroeconomia, en gran mesura per causa de la precarietat i temporalitat laboral i la seva traducció en uns sous baixos.

L'HABITATGE, UN GREU PROBLEMA

La temporalitat i precarietat laborals, uns sous baixos i la manca d'habitatges disponibles, fan molt difícil que els ciutadans de les nostres illes puguin accedir a un habitatge, sigui en propietat o en règim de lloguer.

TAULA 4

PERCEPCIÓ DE LES POSSIBILITATS D'ACCEDIR A UN HABITATGE

Font: Baròmetres Gadeso. Gener 2018

Com és sabut, aquests dies s'està debatent al Parlament de les Illes Balears la nova llei balear de l'habitatge, la qual pretén articular els mitjanç per fer efectiu el dret, establert a la Constitució espanyola en el seu article 47, a tenir un habitatge i adequat.

Segons dades del taxador Tinsa la nostra comunitat és la que requereix d'un major esforç econòmic per poder accedir a un habitatge en propietat (15,2 anys de sou íntegre), superant amb escreix la mitjana estatal (7,6 anys).

Si ens fixem en la taula 4, podem veure que en total només el 14% de les persones consultades veu viable poder accedir a un habitatge en propietat, percentatge que es

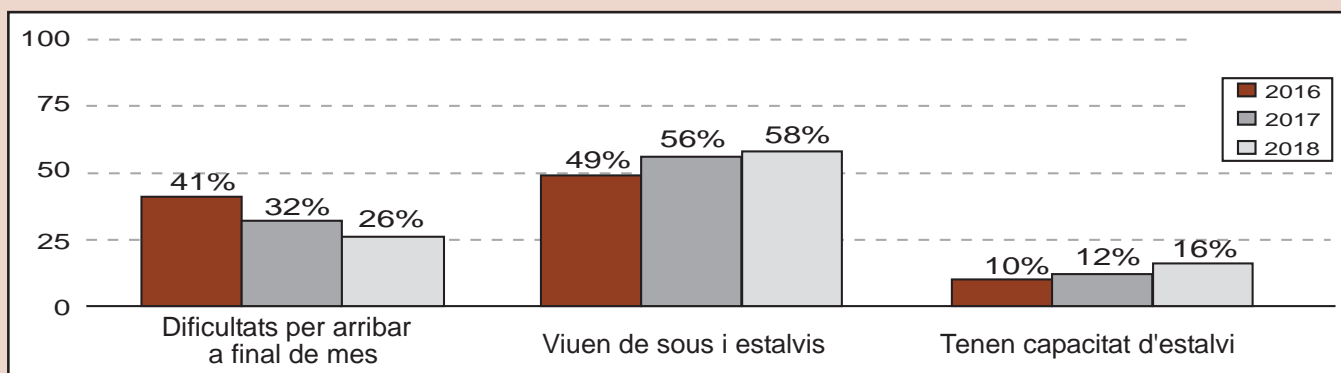
redueix al 5% en el cas dels menors de 30 anys.

Pel que fa al lloguer, els preus s'han incrementat un 40% des del 2015, segons dades de l'Associació d'Agents de la Propietat. Així el 18% dels que han respost a l'enquesta veu viable accedir a un habitatge de lloguer.

Les causes de tot això, tant per al lloguer com per a la compra, són diverses, anant des de la falta d'habitatges disponibles, com a conseqüència del lloguer turístic, fins a la manca de recursos de les famílies a causa de la precarietat i temporalitat del mercat laboral, juntament amb uns sous que no permeten destinar una gran quantitat de doblers a l'habitatge.

TAULA 5

SITUACIÓ ECONÒMICA DE LES LLARS

Font: Baròmetres Gadeso. Gener 2018

A la taula número 5 es concreten uns ítems significatius de les dificultats presents a l'economia domèstica. La mitjana dels índexs de famílies que tenen dificultats per arribar a final de mes en el període comprès entre els anys 2016 i 2017 era del 37% de mitjana. Aquest percentatge ha millorat l'any 2018 fins veure's reduït a un 26% que continua manifestant dificultats reals per arribar a final de mes.

En sentit positiu, ha millorat lleugerament el nombre de persones que afirmen que viuen dels seus sous i estalvis (58%). Cosa que contrasta amb el 53% de mitjana dels índexs enregistrats durant el 2016 i el 2017. Millora certa que segueix deixant dades preocupants a la situació microeconòmica familiar que afecta, no només als sectors

en risc d'exclusió, sinó que també a les classes mitges.

Finalment, creix progressivament, encara que de manera molt lenta, l'escassa minoria de la població que té una certa capacitat d'estalvi (el percentatge s'ha incrementat en 5 punts en relació a la mitjana obtinguda en les investigacions dels anys anteriors).

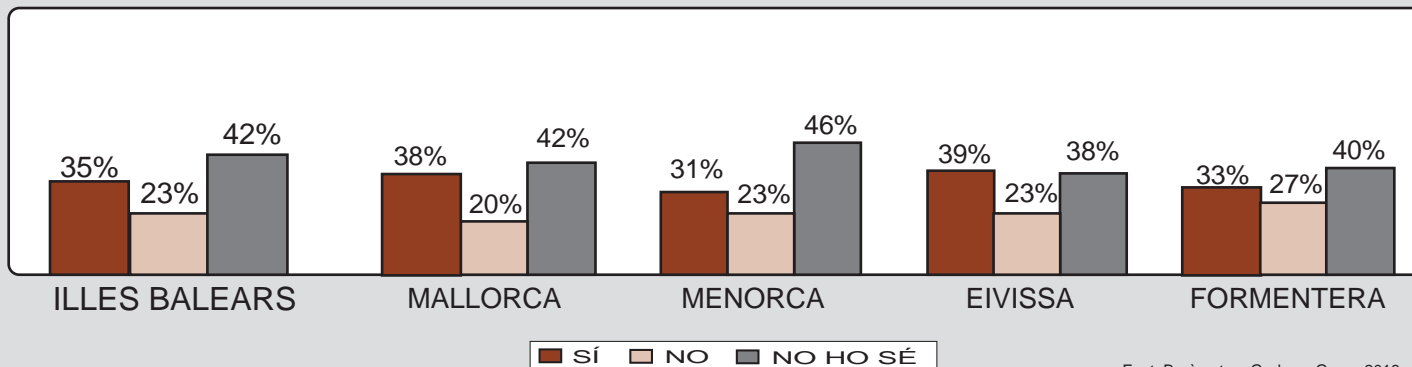
Un cop més, aquesta situació dolenta de l'economia domèstica té molt a veure amb la realitat d'uns salaris baixos així com d'una gran precarietat laboral. Aquests dos ítems són greus perquè frenen el consum interior que, com destaquen tots els economistes és l'autèntic motor de la millora real de l'economia.

TEMPORALITAT, PRECARIETAT I SOUS BAIXOS

Totes les xifres ens indiquen la creació d'ocupació a la nostra comunitat, però si analitzam més detingudament aquestes dades, ens trobam amb uns índexs, no només de temporalitat, sinó que també de precarietat, molt importants. Continuem instal·lats en un mercat laboral inestable que no dóna cap tipus de garantia d'una millora real de la nostra economia.

TAULA 6

ES CREARAN LLOCS DE FEINA A BALEARS DURANT L'ANY 2018?

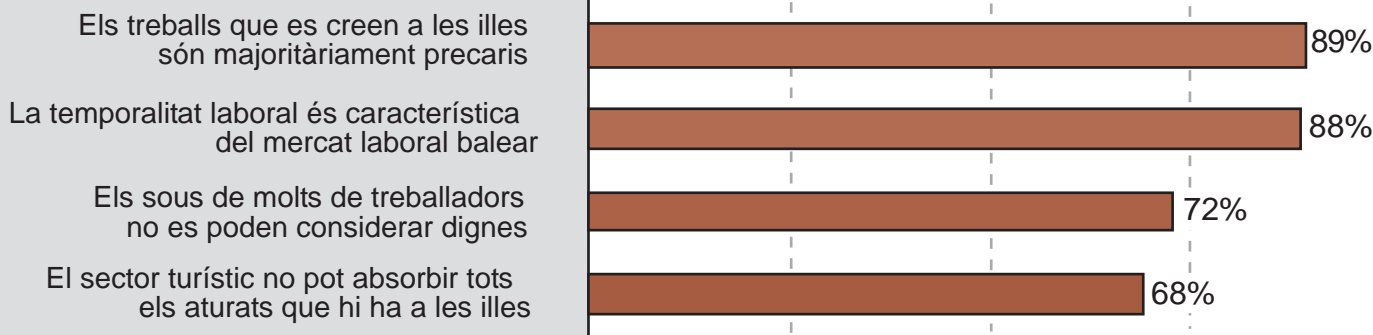
Tot i que augmenta el nombre de persones que creuen que hi haurà una millora en la creació de l'ocupació durant el 2018, la percepció continua sent negativa com a conseqüència de la tipologia de contractes. Com es pot veure a la taula número 10 el 89% opinen que les ocupacions que es creen són majoritàriament temporals i precaries. És molt significatiu que un 72% pensen que

els sous no es poden considerar dignes. Queda per veure la consolidació del preacord d'augment del 17% dels sous en el sector turístic així com la seva possible repercussió en els altres sectors productius. És rellevant el 68% que considera que el sector turístic no té més capacitat de crear nova ocupació. La qual cosa ens porta a la necessitat d'una real diversificació.

TAULA 7

PERCEPCIONS SOBRE EL MERCAT LABORAL ILLENC

% respostes afirmatives

Vuit de cada deu persones respecten el dia de recollida de trastos. *¡tu?*

Treu els trastos i mobles vells el dia que toca al teu carrer i ajudaràs a tenir una ciutat neta.

Servei de recollida de trastos, cada dia un barri.

Per a més informació: 900 724 000 · www.emaya.es

EMAYA
Vivim Palma verda